

NOVA DOBA

Leto XXII.

Celje, petek 12. julija 1940

Štev. 29.

Bogdan Pušenjak:

Angleška suhozemska vojska

Zlom francoske armade in kapitulacija Francije sta dovedli sedanjo vojno v tretjo in odločilno fazo: borbo same Anglije in njenega imperija proti Nemčiji in Italiji. Svetovno časopisje dan za dnevom priobčuje članke o možnosti in načinu uspešnega pohoda nemških armad na angleško otočje. Vsa Anglija in njen imperij se mrzlično pripravljata na to odločilno in najtežjo borbo, kar jih je vodil angleški narod v svoji zgodovini. Vse to dokazuje, da vesti o bližajočem se nemškem napadu na angleško otočje, ki jih je svetovna javnost še pred kratkim označevala za fantastične, predstavljajo danes za Anglijo kruto realnost in da stoji danes svet pred edinstveno in največjo borbo dveh narodov v svetovni zgodovini.

V vseh vojnah, ki jih je do danes vodila Anglija proti evropskim velesilam, je angleška mornarica reševala Anglijo in odločevala izide vojn. Po dosedanjih izgledeh pa bo v bližnjem gigantskem dvoboju igrala ogromna angleška mornarica najbrž podrejeno vlogo in bo usoda angleškega naroda prvokrat v svetovni zgodovini ležala na ramenih angleške suhozemske vojske, zaradi česar vlada danes baš za njeno moč največje zanimanje.

Že mnogo pred sedanjo vojno so se pojavljale v svetovnem časopisju kritike na račun vodstva angleške suhozemske vojske. Po zmagoviti svetovni vojni je bil namreč takoj ukinjen zakon o obvezni vojaški službi in angleško vojaško vodstvo se je ponovno vrnilo k svojemu tradicionalnemu sistemu prostovoljstva. Pri vsem tem kritikovanju pa ni bilo upoštevano dejstvo, ki izpričuje nacionalno zavednost angleškega naroda, da je bilo po 18 mesecih svetovne vojne, ko se je Anglija končno odločila uvesti obvezno vojaško službo, od 8 milijonov obveznikov že 7 milijonov v vojski in da je šlo tu za prostovoljce. To dejstvo pa tudi pojasnjuje, zakaj angleško vojaško vodstvo ni ostalo po končani vojni pri obvezni vojaški službi.

Angleška vojska se torej temeljito razlikuje od vseh ostalih evropskih vojsk. Angleška redna vojska se namesto iz velikih armad s kratkim rokom službe sestoji iz male prostovoljske vojske z dolgim rokom službe. Ta sistem vojske je bil za Anglijo morda tako dolgo opravičljiv, dokler je bila Anglija res otok v pravem smislu besede, ki ga je ogromno angleško brodovje ščitilo pred vsakim zunanjim napadom, in je bila glavna naloga vojske v službovanju izven Anglije same.

Pred sedanjo vojno je štela angleška redna vojska okoli 220.000 mož aktivne in 150.000 mož rezervne vojske. Od tega števila pa je bilo 100.000 mož stalno v raznih prekomorskih angleških deželah in to predvsem v Indiji (70.000), ostali pa na najvažnejših vojaških postojankah, ki vežejo Anglijo skozi Sredozemsko morje z Indijo ter v manjšem številu na ostalih angleških posestvih. Tudi ostali del angleške redne vojske, ki je bil sicer stalno razmeščen v Angliji, je imel ekspedicijski značaj. Ta vojska je obstajala iz 5 pehotnih divizij in 4 konjeniških brigad. Ta vojska pa se je stalno menjavala in njeno moštvo je zamenjavalo moštvo edinic v prekomorskih deželah.

V zadnjih letih je začela tudi Anglija posvečati pozornost motorizaciji svoje armade in na velikih jesenskih manevrih angleške vojske l. 1934. so že sodelovale samostojne oklopne brigade, ki so jih tvorili težki tanki in lahki tanki-amfibije, ki so takrat dosegli rekordno hitrost 70 km na uro.

Poleg redne angleške vojske z ekspedicijskim značajem je imela Anglija pred sedanjo vojno tudi posebno teritorialno vojsko, katere naloga je bila zaščititi Anglijo same. Ta vojska je obstajala iz 14 pehotnih divizij s samostojnimi mehaniziranimi brigadami in 2 ko-

Problem evropskega jugovzhoda

Važna posvetovanja v Monakovem — Ruske in bolgarske zahteve — Pred uvedbo totalitarnega režima v Franciji — Preselitev francoske vlade v Pariz — Rusija in Jugoslavija

V nedeljo se je sestal italijanski zunanji minister grof Ciano v Berlinu s kancelarjem Hitlerjem. Kakor poročajo, sta razpravljala tudi o vprašanju evropskega jugovzhoda.

Kancelar Hitler je sprejel v sredo v Monakovem v navzočnosti nemškega zunanjega ministra von Ribbentropa in italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana predsednika madžarske vlade grofa Telekija in madžarskega zunanjega ministra grofa Csakyja. Uradno poročilo o teh monakovskih posvetovanjih pravi, da so razgovori potekali v duhu tradicionalnih prijateljskih odnosov med temi tremi državami. Predmet teh posvetovanj so bile predvsem teritorialne zahteve Madžarske napram Rumuniji. Izgleda, da želita Nemčija in Italija mirno rešitev spora med Madžarsko in Rumunijo ter ohranitev miru na Balkanu.

Nekateri listi poročajo, da bo sovjetska Rusija zahtevala od Madžarske karpatsko Ukrajinu, od Turčije pa Dardanele, medtem ko bo Bolgarija zahtevala od Rumunije Dobrudžo. Rumunske čete so se umaknile 60 km od rumunsko-bolgarske meje na staro rumunsko-bolgarsko mejo.

Francoski parlament in senat sta se sestala v sredo v Vichyju, novem sedežu Petainove vlade, in izglasovala s 569 proti 80 glasovom pooblastilo vladi za novo, totalitarno francosko ustavo, o

kateri naj bi končno odločilo ljudsko glasovanje. Zaradi zaplembe francoskih vojnihih ladij v angleških pristaniščih in angleškem napadu na francosko vojno brodovje v Oranu v Alžiru je vlada maršala Petaina prekinila diplomatske stike z Anglijo.

Maršal Petain je govoril sinoči v radiu in sporočil, da se namerava francoska vlada preseliti iz Vichyja v Pariz in da je to svojo namero sporočila nemški vladi.

Rumunija je izstopila iz Društva narodov, ker smatra, da nima njena prisotnost v Društvu narodov nobenega smisla več.

Akcije angleških, nemških in italijanskih letal nad sovražnim ozemljem se vsak dan nadaljujejo. Anglija živi v pričakovanju bližnjega velikega nemškega napada in se mrzlično pripravlja na obrambo.

V nedeljo je prispel v Beograd prvi sovjetski poslanik v Jugoslaviji Viktor Andrejevič Plotnikov z osebjem poslaništva in zastopnikom sovjetske poročevalske agencije Tas. Istega dne je prispela v Moskvo jugoslovenska diplomatska misija pod vodstvom jugoslovenskega poslanika dr. Milana Gavrilovića. V Beogradu je bil sovjetski diplomatski misiji prirejen prisrčen sprejem, prav tako tudi v Moskvi jugoslovenski diplomatski misiji.

Politika

Delo za narod

Po beograjskem »Napredu« posnemamo:

Delo za narod ni nikaka demagogija, kakor želijo često prikazati, iz preprostega razloga, ker pomeni delati za narod vedno in nesporno delati obenem tudi za državo. So pa tudi taki, ki razumejo državo napačno, da delati za državo ni treba vedno pomeniti tudi delati za narod. Zato pa je služba narodu bila, je in bo vedno vrhovna zapoved.

Narodni ideal

V beograjskem »Napredu« čitamo:

Našemu narodu je potreben ideal, ki ga danes bolj kot kdaj koli predstavlja svoboda, pravica in enakost.

Trpljenje

Znani ruski pisatelj Arcibašev je napisal:

Napredek bo vse dotlej, dokler bo trpljenje. Naslade nosijo svoj smisel in cilj v sebi, zato ne izzivajo vprašanja o boljši bodočnosti. Vprašanje o smislu bitja, namenu življenja in bodočnosti se javlja pri onih, ki trpijo. Trpljenja pa je vse več, čim bolj razvit je človek.

njeniškim divizijama, skupno okoli 220.000 mož. Angleška teritorialna vojska je bila vedno popolnoma ločena od redne angleške vojske in so jo smatrali za prvo rezervo redne vojske.

Veliko vlogo v vojaški vzgoji prebivalstva so igrale v Angliji razne mladinske organizacije, ki so pod vodstvom vojnega ministrstva vežbale mladino v ravnanju z orožjem, ki so ga prejemale v ta namen brezplačno od države. Znane mladinske brigade so imele že popolnoma vojaški značaj. Široko razporedena mreža skavtskih in strelskih organizacij pa je pokazala že ob pričetku sedanje vojne veliko vojaško pripravljenost. Ti dve organizaciji imata skupaj nad 700 tisoč članov, ki so prevzeli čuvanje in zaščito vseh važnejših cest, železnic, brzojavnih in telefonskih linij ter prometnih sredstev, starejši člani pa so vstopili že izvežbani v redno angleško vojsko.

Poleg angleške redne in teritorialne vojske predstavlja tudi angleško-indijska vojska s svojimi 350.000 možmi po-

človek diha s trpljenjem. Trpljenje je prava pobuda življenja in napredka.

Linija »Hrvatske straže«

Splitski »Narodni list« objavlja:

Medtem ko je vzpostavitev normalnih odnosov Jugoslavije s sovjetsko Rusijo davno želel najboljši del naših politikov in so tudi jugoslovenski nacionalisti zagovarjali te zveze v prejšnjih in za Jugoslavijo mnogo ugodnejših časih, sta sedaj ves narod in ves tisk v državi našla prilike in načina, da izrazita svoje zadovoljstvo nad tem političnim dejstvom. Samo zagrebška katoliška »Hrvatska straža« ima svoje posebno mišljenje. Ona je odločno proti temu in odločno nezadovoljna. Navaja tudi svoje razloge in sicer:

»Mi Hrvati ne pričakujemo ničesar niti od boljševikov niti od Rusije — ne glede na njen režim. Nas Hrvate ni nikoli ogrevalo rusko solnce, čeprav dopuščamo, da je Srbe in Bolgare morda ogrevalo rusko solnce... Naši sosedje so velesile, kakor sta Italija in Nemčija, ne pa Rusija in Turčija, kakor v primeru Bolgarije. Naša kultura je zapadna in vera katoliška. Naš položaj in zavestna odločitev naših prednikov sta nam pokazala pota bodočnosti in mi jim mo-

membo silo. V tej veliki armadi je angleška redna vojska uvrščena predvsem v topniških, oklopnih in letalskih edinicah, v katere domačinov sploh ne sprejemajo. Indijci so razdeljeni po ostalih edinicah in v vsaki edinici so poleg Angležev Indijci iz najmanj treh različnih in sovražnih plemen in kast. Na ta način je hotelo angleško vojaško vodstvo že v naprej onemogočiti vsak skupen in složen upor domačinov proti angleškemu vojaškemu poveljstvu.

V svetovni vojni je samo Indija dala Angliji 1.700.000 ljudi, ki so se borili predvsem v Mezopotamiji, Transjordaniji in Palestini. Tudi danes predstavlja Indija za Anglijo pravo zakladnico neizčrpnih človeških sil. Nič manjša ni vloga vojsk dominionov, ki so v svetovni vojni poslali na evropska bojišča skupno 1.400.000 dobro opremljenih in izvežbanih mož.

Izkušnje iz svetovne vojne so dokazale, da more angleški imperij mobilizirati do 9 milijonov mož in to 5 milijonov v Angliji in po 2 milijona v Indiji

Čistoča ust

obvaruje zobe pred boleznimi. Vsakodnevna nega zob je torej zapoved zdravja.

Chlorodont
zobna pasta

ramo ostati zvesti, če se hočemo ohraniti.

Glejte, kake skrbi za hrvatski narodni obstoj mučijo »Hrvatsko stražo« in kako pozdravlja vzpostavitev normalnih odnosov Jugoslavije, tudi Hrvatov, s sovjetsko Rusijo!

Docela razumemo skrbi »Hrvatske straže«, samo to ji zamerimo, da nam skuša, skrivajoč se za hrvatstvom, prodati rog za svečo, pa četudi je »Hrvatska straža« mojster v prodajanju sveč. Bilo bi bolje in bolj pošteno, če bi nam odkrito povedala, zakaj se boji...

Clemenceau o Petainu in Fochu

V knjigi Jeana Martina »Le Tigre«, ki je izšla leta 1930., je tudi zelo zanimiva izjava Clemenceauja o stališču generala Petaina pred bitko na Sommi leta 1916. Govorec o generalih Petainu in Fochu je Clemenceau z naslednjimi besedami opisal trenutek, ko se je moral odločiti za enega ali drugega:

»V Doulensu sem se nahajal med dvema človekoma: eden mi je govoril, da smo propadli, drugi pa je kakor norec tekal sem in tja in se hotel boriti. Rekel sem si: »Poskusimo s Fochom! Bomo vsaj umrli s puško v roki!« Zapustil sem Petaina, tega človeka, polnega razuma, in sem šel za norcem Fochom. Norec nas je rešil.«

Domače vesti

— Novi člani Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani. V soboto je bila v Ljubljani slavnostna skupščina Akademije znanosti in umetnosti. Na skupščini je predsednik univ. prof. dr. Rajko Nahtigal proklamiral nove prave člane in prvih deset dopisnih članov Akademije. Redni člani Akademije so postali umetnostni zgodovinar univ. prof. dr. France Stele, specialist za prometno pravo univ. prof. dr. Milan Škerlj, kemik univ. prof. dr. Maks Samec, elektrotehnik prof. dr. Milan Vidmar in skladatelj Anton Lajovic, dopisni člani pa slavist univ. prof. dr. Matija Murko v Pragi, biolog prof. Ivan Regen na Dunaju, geolog, meteorolog in naravoslovni pisatelj Ferdinand Seidl v Novem mestu, zgodovinar univ. prof. dr. Ljudmil Hauptman v Zagrebu, botanik Alfonz Pavlin, literarni zgodovinar prof.

in dominionih. Ta ogromna suhozemska armada pa je razdeljena po vseh kontinentih. Njena glavna naloga je čuvanje edinstva imperija, kar seveda v mnogem zmanjšuje njeno udarno in obrambno moč za Anglijo samo. Jedro te armade tvori angleška redna vojska, katere elitne edince so skupno z Belgijci in Francozi pretrpele težek poraz v severovzhodni Franciji, kjer so morale pustiti na bojišču mnogo svoje najboljše opreme in orožja. Ta poraz pa je prinesel vodstvu angleške redne vojske dragocene skušnje za njegovo nadaljnjo borbo z Nemčijo.

Danes bije v Angliji neprenehoma plat zvona in prvokrat v angleški zgodovini je bila uradno objavljena »nacionalna nevarnost«. Anglija in ves njen svetovni imperij danes mobilizirata, da bi prebrodila to »nacionalno nevarnost«. Če bo ta mobilizacija pravočasno in v redu izvedena, bi predstavljala angleška suhozemska vojska eno najmočnejših svetovnih armad.

dr. Ivan Grafenauer, jezikoslovec dr. Anton Breznik, geograf univ. prof. dr. Anton Melik, filozof univ. prof. dr. France Veber in teološki pisatelj univ. prof. dr. Franc Ks. Lukman.

— **Ostavka notranjega ministra.** V ponedeljek je podal notranji minister Stanoje Mihaldžić ostavko, nakar je bil za zastopnika notranjega ministra imenovan predsednik vlade Dragiša Cvetković. Dosedanji notranji minister Stanoje Mihaldžić je imenovan za bana drinske banovine, dosedanji ban drinske banovine Vladimir Jeftić pa je stavljen na razpoložanje.

— **Podpore združnim zvezam.** Iz poročila Privilegirane agrarne banke posnemamo, da so v zadnjih letih prejele posamezne združne zveze v naši državi sledeče podpore: Osrednja zveza v Zagrebu 33 milijonov, Drž. zveza za kmetijski kredit v Beogradu 20 milijonov, Zadržna zveza v Ljubljani 12 milijonov, Zadržna zveza v Splitu 11 milijonov, Glavna zveza srbskih zemljoradniških zadrug v Beogradu 8 milijonov, v Sarajevu 7 milijonov, v Novem Sadu 5 milijonov, Zadržna zveza v Zagrebu 5 milijonov, Zveza kmetijskih zadrug v Sarajevu 4½ milijona in Zadržna matica v Splitu 900.000 din. Teh deset zvez je prejelo skupno nad 87 milijonov dinarjev državne podpore. Zadržna zveza v Ljubljani pa je poleg gori navedene podpore dobila za sanacijo še 63 milijonov dinarjev, ki jih je za to zvezo najela kot posojilo dravska banovina in bo tudi dravska banovina iz svojih proračunov krila obresti in amortizacijo za to posojilo. Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani ni prejela nobene podpore in ni bila deležna nikake pomoči za svoje zadruge iz omenjenega posojila, ki gre v breme vseh davkoplačevalcev v dravski banovini.

— **Rušilec »Ljubljana« dvignjen.** Rušilec »Ljubljana«, ki se je pred nekaj meseci potopil v šibeniški luki, so po dolgih in temeljnih pripravah v sredo dopoldne dvignili.

— **Zamenjajte stare kovance!** Po odloku finančnega ministra prenehajo biti stari srebrni denar po 10 din in stari kovanci po 2 din in po 0.50 din, ki se umaknejo iz prometa, zakonito plačilno sredstvo, in sicer: 10 dinarski kovanci 31. avgusta 1940, dvodinarski in kovanci po 50 par pa 16. avgusta 1940. Zaradi tega se pozivajo vsi, ki ta denar še imajo, da ga v lastnem interesu v najkrajšem času zamenjajo pri blagajnah Narodne banke ali pri državnih finančnih ustanovah.

— **Pretrsljiva družinska tragedija** se je odigrala v nedeljo v Rogateu. V umobolnici v Novem Celju se je nekaj časa zdravil 39letni gostilničar, mesar in posestnik Bogomir Brezinec iz Rogatca. Ko se je njegovo zdravje izboljšalo, so ga poslali domov. Pozneje pa se je njegovo stanje poslabšalo. Očividno se je bal, da bo moral spet v umobolnico. V popolni duševni zmedenosti je v nedeljo na skrivaj spravil aparat, ki ga je v svoji mesarski obrti uporabljal za ubijanje živine, v svojo spalnico. Tam si je nastavil aparat na desno stran glave in sprožil. Aparat mu je prizadel smrtno poškodbo. Brezinec je padel na posteljo in kmalu izdihnil.

Celje in okolica

c **Kaj bo z nadaljevanjem regulacijskih del na Savinji?** Kakor smo poučeni, so bili načrti za nadaljevanje regulacije Savinje pod Celjem za nadaljnji odsek že davno predloženi in na pristojnih mestih tudi odobreni, do razpisa regulacijskih del pa ne pridemo in ne pridemo. Merodajni krajevni činitelji ne smejo pozabiti, da zahteva življenjski gospodarski interes našega mesta in celjske kotline, da se ta dela nadaljujejo in da ne pridemo do zastoja, ki bi utegnil postati za vse to vprašanje usoden. Od povsod drugod čitamo poročila o raznih javnih delih, ki jih v bivši ljubljanski oblasti pač ne manjka, na naš severnejši del banovine pa le preradi pozabijo. Celje ima s svojim naslednjem utemeljeno pravico po svoji gospodarski in davčni moči, da ga v njegovih bitnih vprašanjih ne zapostavljajo.

c **Gradnja novega gimnazijskega poslopja v Celju** je še vedno nerešeno vprašanje. Jeseni bo doseglo število dijakov in dijakinj na drž. realni gimnaziji v Celju rekord in bo postalo že itak do skrajnosti obremenjeno gimnazijsko

poslopje absolutno pretesno tudi za pouk v dveh partijah. Zaradi tega je postalo vprašanje gradnje novega gimnazijskega poslopja (poleg sedanjega) izredno pereče. O tej nad vse važni zadevi sicer z raznimi presledki že več let razpravljajo, uspehov pa ne vidimo nikjer. Treba bo končno vendarle poskrbeti, da bo vprašanje novega gimnazijskega poslopja v Celju čimprej ugodno rešeno.

c **Koncert za vojaške celjske garnizije.** Naš znani mladinski pevski zbor »Trboveljski slavček«, ki je letos slavil desetletnico svojega delovanja, bo pel v nedeljo 14. t. m. vojakom tukajšnje garnizije. Na dvorišču vojašnice kralja Petra I. Osvoboditelja se bo začel ob pol 11. dopoldne koncert, na katerem bo »Slavček« izvajal slovenske in slovanske umetne in narodne pesmi. Sodelovala bo tudi vojaška godba 39. pešpolka, ki bo zaigrala nekaj samostojnih točk in tudi spremljala zbor. Koncert, ki je bil prvotno namenjen le vojakom in povabljenim predstavnikom oblasti in javnih korporacij, je zbudil v javnosti veliko zanimanje. Zato je vojaška oblast kot prirediteljica dovolila udeležbo vsej javnosti, ki ji bo dovoljen vstop s sporedom, ki se bo dobil pri vходу proti nizki vstopnini. Vabimo vsa naša narodno javnost, da se udeleži koncerta in s svojo udeležbo izkaže »Trboveljskemu slavčku« priznanje za njegovo plemenito in požrtvovalno patriotsko delo, ki ga bo izvršil s tem, da bo nudil tudi naši narodni vojski umetniški užitek. Opozorjamo, da se bo začel koncert točno ob pol 11. dopoldne.

c **»Trboveljski slavček«** bo zapel na svojem koncertu v nedeljo 14. t. m. dopoldne v vojašnici kralja Petra v prvem delu pesmi E. Adamiča, V. Mirka, St. Mokranjca, D. Hristova in M. Tomca. Drugi del bo obsegal slovanske narodne pesmi, v tretjem delu pa bodo mladi pevci izvajali nekaj čeških plesov s spremljevanjem vojaške godbe. S koroško narodno »Gor čez izaro« bo zbor počastil spomin padlih koroških borcev. Zbor bo vodil g. Avgust Šuligoj, ustanovitelj »Trboveljskega slavčka«. Vojaška godba bo pod prizanim vodstvom kapelnika g. Pera Fabijanovića izpolnila dva odnora z Urbanijevo balkansko uverturo »Jursum i Fatima« in Muhičevim potpurijem »Od Triglava do Balkana«. Koncert, ki bo edinstvena patriotska manifestacija, bo nudil tudi lep umetniški užitek.

c **Pravoslavna služba božja v cerkvi sv. Save** bo v nedeljo 14. t. m. izjemno že ob 9. dopoldne namesto, kakor navadno, ob 10.

c **Romanje sokolskih predstavnikov na Kajmakčalan.** Sokolska župa Skoplje je priredila te dni spominsko romanje na Kajmakčalan za vse sokolske župe v naši državi. Od predstavnikov celjske sokolske župe se udeležujeta teh svečanosti župni starosta br. Jože Smertnik in župni tajnik br. dr. Kloar iz Celja.

c **Cesto Šmartno v Rožni dolini** — Vojniki so v nedeljo dopoldne slovesno otvorili.

c **Na drž. rudarski šoli v Celju** je bilo v preteklem šolskem letu 75 dijakov, ki so vsi izdelali svoj razred. V tretjem letniku je bilo 25 dijakov: 16 rudarjev in 9 plavžarjev. K ustnemu izpitu pred izpitno komisijo, ki ji je predsedoval odposlanec ministrstva za gozdove in rudnike Jovan S. Dinić, je bilo pripuščenih vseh 25 dijakov, ki so tudi vsi položili izpit. Pravilno kolkovane prošnje za sprejem v šolo v šolskem letu 1940-41 je treba vložiti pri ravnateljstvu šole do 1. avgusta. Sprejemni izpit bo 1. septembra. Vsi na novo sprejeti dijaki se morajo javiti že 31. avgusta. Podrobnejše informacije daje ravnateljstvo zavoda.

c **Učni uspehi na deški in dekliški meščanski šoli.** Drž. deško meščansko šolo v Celju je obiskovalo ob koncu šolskega leta 263 učencev. Razred je dovršilo 151 učencev (18 z odličnim, 51 s prav dobrim in 82 z dobrim uspehom), popravni izpit ima 69 učencev, razreda ni dovršilo 39 učencev, pravico do ponavljanja so izgubili 3 učenci, neocenjen je ostal 1 učenec. Završni izpit je napravilo 21 učencev (4 z odličnim, 6 s prav dobrim in 11 z dobrim uspehom), popravni izpit ima 5 učencev, 1 učenec je bil odklonjen za eno leto. Na drž. dekliški meščanski šoli v Celju je bilo 292 učenek. Razred je dovršilo 218 učenek (39 z odličnim, 97 s prav dobrim in 83 z dobrim uspehom), popravni izpit

ima 53 učenek, razreda ni dovršilo 20 učenek, 1 učenka pa je ostala neocenjena. Završni izpit je napravilo 47 učenek (18 z odličnim, 16 s prav dobrim in 13 z dobrim uspehom).

c **Koncert pevskega zbora »Jadran-Nanos«** v Celju. V nedeljo 7. t. m. dopoldne je priredilo mariborsko pevsko društvo »Jadran-Nanos« koncert v mestnem parku. Zbor, ki je sestavljen iz mladih, navdušenih pevcev, vodi z zelo večjo roko g. prof. Ubald Vrabc. Zbor reagira na vsak mig dirigenta. Njegovo izvajanje je zelo učinkovito in dognano ter obsega najlepše pianissime in se izlije po potrebi v krepke fortissime. Spored, ki ga je zbor izvajal v Celju, je nudil za to dovolj prilike. V narodno buditeljski Aljaževi »Na dan«, se je lepo uveljavil s tenorskim solom g. Jože Dovjak. Seveda je tudi pesem sama zelo navdušila poslušalce. V bosanski narodni »Oj jablane«, v priredbi V. Mirka, se je izkazal tudi tenorski solist g. Lojze Gabrijan. V ostalem je obsegal spored vrste umetnih pesmi skladateljev Deva, Mirka, Jereba in Juvanca, pretežni del sporeda pa so izpolnile slovanske narodne pesmi. Spored je udarno zaključil Zajčev »U boj«. Zbor sicer ni številčen, a je glasovno uravnotežen in izenačen; ima lepe tenorje in krepke baze. Zbor pa seveda ni mogel priti s svojim nastopom na prostem do polne veljave. Pretežni del sporeda je bil tudi primernejši za zaprt prostor, kjer se fineše v podajanju ne izgubijo. Dokaj lepo število poslušalcev je nagradilo zbor in pevovodjo z iskrenim odobravanjem. Želimo, da bi se take prireditve še večkrat ponovile, ker bi se tako tudi Celjani nanje privadili.

c **Celjska vojaška godba** je priredila v soboto zvečer na vrtu hotela »Unica« poslovljni koncert svojemu tamburju majorju g. Henriku Strahu, ki je premeščen v Ljubljano. Koncertu, ki je bil brez vstopnine, je prisostvovalo mnogo oficirjev in podoficirjev ter veliko število domačega prebivalstva.

c **Osemdesetletnica** obhaja danes ga. Domenika Zamparuttijeva, hišna posestnica v Aškerčevi ulici ter bivša lastnica delikatesne trgovine v ulici dr. G. Žerjava. Jubilatka je vodila svojo daleč okrog znano delikatesno trgovino nad 50 let. Splošno spoštovani jubilatki iskreno čestitamo in ji želimo še mnogo let zdravja in zadovoljstva!

Otroški voziček

kolo ali šivalni stroj najhitreje in najbolje kupite, prodate ali zamenjate v trgovini Josip Uršič, Celje, Narodni dom.

c **Požar v Gaberju.** V sredo okrog 23.15 se je vnelo veliko gospodarsko poslopje poleg vile »Livade« na Mariborski cesti v Gaberju, last veleposestnice in vdove po znanem narodnem voditelju ge. Adele Dečkove. To gospodarsko poslopje je že lani spomladi uničil požar, nakar je dala lastnica poslopje docela obnoviti in modernizirati. Gospodarsko poslopje je že dvakrat zgorelo. Sedaj je nastal ogenj v sredini prvega nadstropja, kjer režejo rezanico za živino. Ogenj se je hitro razširil in je zajel vse ostrešje. Na kraj požara so prispeli gasilci iz Gaberja, Celja in Škofje vasi, ki se jim je v dveh urah posrečilo ogenj udušiti. Zgorelo je vse ostrešje, ogenj je uničil tudi gortljive dele prvega nadstropja, hmeljsko sušilnico ter zelo mnogo sena in slame. Škoda znaša okrog 150.000 din in je delno krita z zavarovalnico. Izgleda, da je požar zanela zlobna roka. Požar je prvi opazil g. Ivan Vučko, frizerski pomočnik pri g. Grobelniku in sin mestnega uslužbenca g. Vučka. Zbudil je takoj hlapca ge. Dečkove, ki mu je dal ključ hleva. G. Vučko je odklenil hlev, ki je bil že poln dima, in je rešil vso živino iz hleva, nato pa je v veliki življenjski nevarnosti spravil iz gorečega poslopja tudi kokoši na varno.

c **Tovorni avto je usmrtil mladega delavca.** V ponedeljek okrog pol 9. dopoldne se je zgodila na cesti poleg železniškega viadukta pri apneniku v Pečovniku pri Celju smrtna nesreča, katere žrtev je postal 26letni, v apneniku zaposleni in v Čretu stanujoči delavec Ivan Žnidar. Žnidar je peljal na železnem vozičku po industrijskem tiru ugaske iz apnenika čez cesto, da bi jih na drugi strani odložil. Žnidar je sedel na vozičku. Ko je vozil čez cesto, je privozil iz rudnika v Osenci s premo-

KINO METROPOL CELJE

Danes dne 12. julija zadnjikrat

Razcvetena roža

(LA ROSE EFPEUILLÉE)

Prekrasno francosko filmsko delo

Marie Aldona, Colette Dorelli, Andre Mornay itd.

15. — 16. velika muzikalna drama v francoskem jeziku

OGNJENA ZEMLJA

(TERRE DE FEU)

Težka žtvljenjska drama iz življenja slavnega opernega pevca, ki v navalu ljubosumja ubije dozdevnega ljubimca svoje žene — Veliko glasbeno delo!

V glavni vlogi tenor svetovnega formata

TITO SCHIPA

in francoska lepota

MIREILLE BALIN

gom naložen tovorni avtomobil rudarske družbe »Bohemije«. Žnidar je hotel voziček zavreti, pri tem pa je izgubil ravnotežje in je padel na cesto tik pred avtomobil. Sofer ni mogel v zadnjem hipu ustaviti svojega vozila. Kolesa avtomobila so šla čez Žnidarja in mu zdrobila lobanjo. Nesrečni Žnidar je na mestu izdihnil. V sredo popoldne so ga položili na mestnem pokopališču k zadnjemu počitku.

c **Na drž. dvorazredni trgovski šoli v Celju** je bilo ob koncu šolskega leta 37 učencev in 89 učenek, skupaj 126. Razred je izdelalo 24 učencev in 54 učenek, skupaj 78 (1 učenka z odličnim, 4 učenci in 7 učenek s prav dobrim, 17 učencev in 31 učenek z dobrim ter 3 učenci in 15 učenek z zadostnim uspehom), razredni izpit ima 1 učenec, popravni izpit ima 10 učencev in 16 učenek, izdelalo ni dvoje učencev in 18 učenek, pravico šolanja pa je izgubila 1 učenka.

c **Pri kresu na Starem gradu**, ki sta ga zažgali moška in ženska podružnica CMD v Celju dne 4. t. m. zvečer, je sokolski pevski zbor iz Celja zelo učinkovito zapel več narodnih pesmi, za kar so bili oni, ki so se tudi letos v lepem številu udeležili kresovanja na Starem gradu, zelo hvaležni. Na Tovstu je prav tako gorel mogočen kres, ki sta ga oskrbeli celjski podružnici CMD in je bil viden daleč po Savinjski dolini.

c **Iz banovinske službe.** Gosp. Milan Vavpotič, doslej v drž. bolnici v Ljubljani, je imenovan za banovinskega pomožnega tajnika v banovinski bolnici v Celju.

c **Divega prašiča je ustrelil** g. Fran Cilensek, ravnatelj drž. dekliške mešč. šole v Celju, pred dnevi v Hudičevem grabnu pri Celju. Divji prašič je tehtal 70 kg. Divji prašič v celjski okolici je vsekakor zelo redek lovski plen.

c **Okrožno sodišče v Celju** je obsodilo 30letnega, v Tlake pri Rogatcu pristojnega Antona Oseka, delavca brez stalnega bivališča, zaradi raznih tatvin, vlovov in pretepev na 4 leta robije in na pridržanje po prestani kazni.

c **Zetev smrti.** V celjski bolnici so umrli: 4. t. m. sedemletna hčerka dnarice Uršula Leškova iz St. Janža nad Štorami, v soboto 28letni sin preužitkarice Franc Marcen z Zg. Tinskega pri Zibiki in v nedeljo sedemletni posestnikov sinček Dominik Podjavoršek iz Lipe pri Frankolovem. N. p. v m.!

c **Delovni trg.** Pri celjski borzi dela je bilo 10. t. m. v evidenci 239 brezposelnih (177 moških in 62 žensk) nasproti 244 (191 moškim in 53 ženskam) dne 30. junija. Delo dobijo: po 1 čevljarški, frizerski, mizarški in pekovski pomočnik ter raznašalec peciva, 10 kmečkih dekel, 6 kuharic, po 2 natakari in služkinji ter 1 sobarica.

c **Plačilo občinskih davščin.** Mestno poglavarstvo v Celju opozarja hišne posestnike in lastnike vozil, da so 1. t. m. zapadli v plačilo: 5-odstotni najemniški vinar in 2-odstotna kanalska naklada za proračunsko razdobje od 1. VII. do 30. IX. 1940, vozarjina in števina za proračunsko razdobje od 1. IV. do 30. VI. 1940 in drugi obrok davščine na vozila za leto 1940-1941. Stranke se pozivajo, da plačajo zapadle obroke zanesljivo do 10. avgusta pri mestni blagajni celjski. Po preteku tega roka se bodo zaračunale zakonite 6-odstotne zamudne obresti. Plačila, ki bodo po preteku 6 tednov od dneva dospelosti zaostala, bodo izterjana z izvršbo.

c **Izselitev otrok.** Mestno poglavarstvo v Celju razglasa: Otroci, ki so bili prijavljeni za evakuacijo, so v preteklih dneh dobili obvestilne liste, kam se bodo izselili. Če bi starši želeli v tem pogledu kake izpremembe, naj jih javijo zaščitnemu oddelku mestnega poglavarstva najpozneje do 15. t. m. in sicer: 1. če navzlic temu, da so svoje otroke prijavili za skupno izselitev, te izselitve ne žele; 2. če matere s predšolskimi otroki, prijavljene za skupno izselitev, te izselitve ne žele; 3. če starši, ki svojih otrok niso prijavili za skupno izselitev, želijo, da se otroci izsele; 4. če matere s predšolskimi otroki, ki se doslej niso prijavile, žele skupno izselitev. Za prijavo vseh navedenih izprememb se je treba javiti pri zaščitnem oddelku mestnega poglavarstva v mali dvoriščni stavbi.

Pred dopustom si preskrbite pisemski papir, nalivna peresa in albume pri tvrdki Karl Goričar vdv. Celje, Kralja Petra cesta 9.

c **Drugo zaščitno cepljenje otrok proti davici** bo še v soboto 13. t. m. od 8. do 12. dopoldne v prostorih mestnega fizikata na mestnem poglavarstvu. Opozorjamo, da je tudi drugo cepljenje obvezno.

c **Prepoved obsekavanja lipovih vej in obiranje cvetja.** Mestno poglavarstvo v Celju je prepovedalo obsekavanje lipovih vej in obiranje cvetja na občestnih lipovih nasadih. Prekrške bo mestno poglavarstvo strogo kaznovalo.

c **Nalivno pero »Parker«** se je izgubilo. Najditelj naj ga odda proti nagradi 100 din v upravi lista.

c **Zdravniško dežurno službo za člane OUZD** bo imel v nedeljo 14. t. m. zdravnik dr. Josip Čerin v Prešernovi ulici.

Iz občinstva

Važen vzgojni problem

V zadnjih letih opazujemo, da so na celjski promenadi čedalje močnejše zastopani vajenci in vajenke. Posebno število so zastopane vajenke neke rokodelske stroke, ki imajo v obratovalnicah ves dan stik s strankami.

Mnenja sem, da je pretirana svoboda vajencem in vajenkam le v škodo, z vzgojnega stališča pa docela zgrešena. V pretekli sezoni so mnogi mojstri s trpkostjo ugotovili, da obiskujejo razna plesišča tudi že vajenke, ki so šele kratak čas v uku in imajo le meglene pojme o poklicu, ki jih naj bi v bodoče preživljali.

Posebno pozornost pa bi bilo treba posvečati onim, ki začno predčasno gojiti ples v nekaterih lokalih na periferiji, kamor se zatekajo tudi taki ljudje, ki morale ne smatrajo za čednost, temveč prihajajo celo z namenom, da bi se na manj moralen način izživljali. Brezvestnost v tem pogledu je težek zločin nad mladino.

Ni točno dognano, kdo nosi večji del krivde, da so vajenke in vajenci v svojem prostem času napačno usmerjeni in v toliki meri brez kontrole. Nekateri so mnenja, da je krivda na učnih mojstrih, drugi pa trdijo, da je to samo posledica potuše staršev.

Kot oče in učni mojster pripisujem glavno krivdo staršem, kajti v obratovalnem času je naraščaj zaposlen in kontroliran. V tem primeru zadene krivda mojstra le v toliko, če nadzira vajenka ali vajenca samo v obratovalnici, a nima čuta soodgovornosti s starši za vzgojo vajenke ali vajenca. Iz tega

sledi, da nosijo glavno krivdo oni, pod katerih nadzorstvom je naraščaj v svojem prostem času, to je starši in sicer takrat, kadar so vajenci in vajenke pri njih na stanovanju odnosno v oskrbi, sicer pa mojstre.

Te vrstice naj bodo prizadetim v resen opomin. Priporočljivo je, da posnemamo naše prednike, ki jim glede vzgoje vajuencev in vajenk ne moremo delati očitkov.

I. V.

Sokolstvo

Sokolsko društvo

Celje-matica

Društvena petdesetletnica

Med mnogimi prireditvami, ki jih je izvedel Celjski Sokol, bo gotovo marsikomu v spominu otvoritev Sokolskega doma v Gaberju pred 30 leti, leta 1910. Veliki zlet, imenovan »Celjski zlet«, so posetili zastopniki vseh sokolskih zvez, med njimi dva zastopnika iz kraljevine Srbije in en zastopnik »Junaka« iz Bolgarije. Te tri vidimo na sliki. Kakor smo slišali, so se vsi trije udeležili prve balkanske vojne, ki jim je prizanesla, padli so pa vsi baje v drugi bratomorni balkanski vojni. Ne vemo, ali je bila ta vest povsem točna, vemo le, da bi do druge balkanske vojne najbrž ne bilo prišlo, če bi bilo sokolstvo že takrat tako razširjeno in povezanost z bolgarskim »Junakom« tako ozka, kakor je danes. Jugoslovensko sokolstvo je leta 1935. in lani s tisoči brati in sestrami na ulicah Sofije najučinkoviteje manifestiralo za slovansko vzajemnost. Naš letošnji jubilejni zlet v Celju bi bila obiskala tudi delegacija bolgarskih Junakov in Junakinj. Ni nam bilo dano v belem Celju dati duška veselju nad posetom dragih nam južnih bratov in sester, ostal nam je pa up, da jih bomo mogli pozdraviti v doglednem času.

Društveni izlet. Minulo nedeljo smo se podali z jutranjim vlakom v Laško in od tam najprej k cerkvi sv. Mihaela nad Laškim. Ko smo se mudili na prostoru, na ledini, ki obdaja dvostolpno cerkev in se naslajali ob razgledu, smo se čudili, da ni bilo razen ene sestre med prisotnimi nikogar, ki bi se bil kdaj potrudil iz Laškega na vrh, dasi je bil marsikdo že večkrat v neposredni bližini. Šmihel nam je zelo ugajal, nismo ga nič radi zapustili. Napotili smo se mimo Sv. Katarine k Sv. Jederti, kjer so nas pričakovali tamkajšnji bratje. Bili smo v njihovi družbi dobre štiri ure. Med prepevanjem, ki so se zanj najbolj vnele sestre, je čas hitro minil. V imenu Sokolskega društva Sv. Jedert nas je pozdravil starešina br. Zvonko

I. V.:

Slavonska vas

Imel sem priliko spoznati slavonsko vas v virovitiškem srezu. Iznesti hočem nekaj vtisov, kajti marsikomu je ta lepi in bogati predel naše širne domovine še neznan.

V slavonski vasi sem bil v mesecu maju. Kljub neprestanemu dežju sem videl marsikaj zanimivega, spoznal več vasi, njihove prebivalce in razne običaje. Naj omenim najprej širna polja. Prej sem večkrat slišal o rodovitnosti slavonske zemlje. V tem času sem se prepričal o marsičem. Za nas Slovence je ta zemlja nekaj posebnega, ker je tako rodovitna in je ni treba obdelovati s tolikšnimi težavami, kakor pri nas. Mehka je, ker vsebuje dosti vlage. Saj so povsod vodena tla. Vodnjaka ni treba globoko kopati, kvečjemu trči do pet

metrov in že je dovolj vode na razpolago. Oranje z vzornimi plugi je kmalu izvršeno in živina ne trpi toliko, kakor pri nas, kjer imamo večji del hribovito zemljo. Naj mimogrede omenim, da kmetje orjejo samo s konji, ker v virovitiškem srezu ni volov. V tem srezu pridelajo največ pšenice. Polovico vsega pridelka pšenice izvozijo. Od poljskih pridelkov prideta v poštev za izvoz še koruza in krompir. Kakovost krompirja iz teh krajev je znana. Zato je po njem tudi veliko povpraševanje. Samo na virovitiški železniški postaji natovirijo letno do 1600 vagonov krompirja. Zaradi obilne pridelave sena in zdroba je živina v teh krajih dobro rejena. Krasni so predvsem konji. Večinoma so belgijske pasme, težki, s svetlo grivo. Krave so belo lisaste čiste simendolke. Dajejo 20 do 30 litrov mleka na dan. V teh krajih so tudi znani obsežni hrastovi

Kajtne, v imenu Sokolskega društva Celje-matica pa je spregovoril posle vo-deči načelnik br. Vinko Blaško. Na poti na Dol nam je prišla naproti deca, ki se je udeležila okrožnih tekem v Hrastniku, s svojimi vodniki in vodnicami. Prikorakali smo skupno kmalu po 16. pred Sokolski dom v Hrastniku, kjer smo bili gostje tamkajšnjega Sokola. Pozdravil nas je starešina br. Ivo Farčnik, ki se je ob slovesu tudi prisrčno poslovil od nas. V Sokolskem domu smo z brati in sestrami iz Hrastnika preživeli kratek odmor v pravem sokolskem razpoloženju. Izletnikov iz Celja je bilo dosti manj nego smo pričakovali. Izlet bi bil moral biti na pobudo prosvetnega odbora že meseca maja, a je bil zaradi slabega vremena dvakrat preložen, kar je deloma vplivalo na udeležbo. Med udeleženci nismo videli tistih, ki imajo sicer polna usta kritike o rahli medsebojni povezanosti.

Sokolsko društvo Celje-matica sporoča, da bo vsako sredo ob 19. v društveni pisarni v mestni osnovni šoli na razpolago društveni tajnik, ki bo izročal že potrjene članske legitimacije in oskrbel nove za one, ki jih še nimajo.

Borbeni pouk v sokolstvu. Savez je izdal na 288 straneh s 150 slikami knjigo »Borbena obuka u sokolstvu«. Tiskana je tudi v latinici in stane 5 din, gotovo najcenejša izdaja, ki si jo moremo misliti in ki gotovo ne krije stroškov. Knjiga je dragocen pripomoček bratom, ki se ukvarjajo z vzgojo v obrambnosti, pa tudi drugim članom bo dobro došla. Naroča se pri Savezu.

x Taborjenje sokolske dece. V ponedeljek 15. t. m. odide sokolska deca na tritedensko taborjenje v gozdno šolo v Lokah pri Mozirju. Že lansko taborjenje je rodilo popoln uspeh. Ob tečni hrani, telovadbi, kopanju in solnčenju se je deca telesno okrepila, pod skrbnim vodstvom bratov in sester pa je tudi duševno obogatela. Socialni odsek starejših sester je letos s pomočjo prijateljev mladine nabavil še več šotorov. S tem bo taborišče še udobneje urejeno in bo omogočeno taborjenje še večjemu številu dece nego lani. Bodi na tem mestu izrečena vsem darovalcem lesa in denarnih podpor najprisrčnejša zahvala. Bratje in sestre, obiščite naše taborišče, da vidite, kako živi naša deca pod platnenimi šotori tam ob bistri Savinji!

x Župni tečaj za članice in naraščajnice. V gozdni šoli v Soteski pri Mozirju se bo 5. avgusta pričel tritedenski splošni župni prednjaški tečaj za članice in višje naraščajnice (od 16. leta naprej). Bratska društva in čete celjske sokolske župe so prejele razpis. Sestre, ki bi želele obiskovati tečaj in taboriti v gozdni šoli, se naj javijo pri svojih

edinicah, kjer bodo dobile točnejše podatke tako glede oskrbe kakor glede tečaja samega. Prijave bodo potekle 20. julija, zato pohitite, sestre, in se takoj prigrasite v tečaj. Imele boste lepo priliko, da se seznanite z vsemi prvinami, potrebnimi za sokolske vaditeljice. V tečaju bo tudi pouk iz onih predmetov, ki so za današnje občine prilike primerni in neobhodno potrebni. Sestre, stopite pogumno v krog novih sokolskih vaditeljskih pripravnic. Zdravo!

Sport

* V drugi semifinalni tekmi za srednjeevropski nogometni pokal je v nedeljo Ferencvaros v Budimpešti premagal enajstorico BSK-a z 2:0 (0:0), v Bukarešti pa se je tekma med zagrebškim Gradjanskim in rumunskim Rapidom končala neodločeno 0:0. Ker je BSK v prvi tekmi v Beogradu zmagal samo z rezultatom 1:0, je po nedeljskem porazu v Budimpešti izpadel iz nadaljnega tekmovanja. Gradjanski in Rapid sta zaključila obe tekmi z neodločenim rezultatom 0:0 in sta igrala še tretjo tekmo in sicer v Subotici. Tudi ta tekma se je končala neodločeno in sicer 1:1. Žreb je določil Rapida za zmagovalca. Rapid bo torej igral finalno tekmo s Ferencvarosom.

* **Juniorsko nogometno prvenstvo SNZ** si je priborila mladina SK Ljubljane, ki je v prvi tekmi v Ljubljani premagala mladino ISSK Maribora s 6:1, povratno tekmo v Mariboru pa igrala neodločeno 1:1.

* **Juniorški atletski miting v Celju.** SK Celje je priredil v nedeljo dopoldne na Glaziji medkluški juniorški atletski miting, ki so se ga udeležili atleti Železničarja in Maratona iz Maribora, Ilirije in Planine iz Ljubljane ter SK Celja. Doseženi rezultati so dobri in delno tudi prav dobri in sicer: **Tek na 100 m:** 1. Hanza (C) 11.4, 2. Hrovatin (Ž) 11.8, 3. Žanta (M) 12.1. **Met krogle:** 1. Deržek (C) 14.46, 2. Gala (Ž) 13.27, 3. Furman (9) 13.01. **Skok v višino:** 1. Babič (M) 1.70, 2. Benedičič (M) 1.60, 3. Furman (P), Deržek (C) in Šisernik (M) 1.55. **Tek na 1.000 m:** 1. Kos (C) 2.58.4, 2. Benedičič (M) 3.05.8, 3. Robič (M) 3.07. **Met diska:** 1. Kopač (C) 36.13' 2. Gala (Ž) 36.05, 3. Šisernik (M) 35.75. **Tek na 200 m:** 1. Hanza (C) 25, 2. Hrovatin (Ž) 25.2, 3. Žanta (M) 26. **Skok v daljino:** 1. Leban (Ž) 5.67, 2. Metelko (Ž) 5.61, 3. Horvat (M) 5.48. **Met kladiva:** 1. Rus (P) 31.93, 2. Šisernik (M) 31.28, 3. Gala (Ž) 28.86. **Seniorji izven konkurence:** 1. Pleteršek (C) 31.05, 2. Radič (C) 28.86. **Troskok:** 1. Franček (Ž) 12.26, 2. Gala (Ž) in Horvat (M) 11.40. **Met kopja (seniorskega):** 1. Franček (Ž) 40.87, 2. Kopač (C) 36.37, 3. Šisernik (M) 33.87.

Iz naših krajev

Laško

K proračunu laške občine

Laško, 12. julija.

O postavki za župansko plačo je bilo govora že zadnjic. Opozoriti pa moramo zlasti na prejemke nočnega čuvaja Bl. v iznosu 10.800 din letno. Ta redar je že nad 16 let v občinski službi in imajo drugi, ki so komaj po nekaj let v službi, skoraj enake ali pa celo večje prejemke. Danes vidimo v službi bivše hlapce in kmečke sinove samce, ki so dobili že kar v začetku službe lepe prejemke. Bl.

ima družino, a je vseh 16 let le malenkostno na boljšem. Postavka za monturni prispevek dvema redarjema v znesku 2000 din je v današnjih draginjskih razmerah občutno premala, če računamo, da morata redarja imeti letno in zimsko opravo z obutvijo vred, kar je nujno že zaradi dostojnosti letoviškega mesta. Tudi ne vemo, zakaj je v proračunu postavka 2.400 din za stanarino čuvaja Bl., ki ima itak naturalno stanovanje in sploh ne prejema ničesar na račun te stanarine, temveč samo redno plačo. Vse stanarine za uslužbenca zna-

slavonska narodna noša. Ta daje vsej okolici posebno pestro lice. Lep pogled na narodne noše je bil zlasti na Telovo, ko so iz vseh krajev obširne župnije hitela k procesiji dekleta, dalje »snaše«, to so mlado poročene žene, in »bake«, starejše žene. Dekleta imajo glave razkrite. Mlado poročene nosijo na glavi svetla, starejše žene pa črna pokrivala. Značilno za tamkajšnje razmere je, da se Slavonci zgodaj oženijo. Fant se navadno poroči, preden gre k vojakom, in to že z 18. letom, dekleta pa s 16. letom. Čeprav se poroči iz ene in iste hiše več sinov, živijo sinovi navadno s starši pod isto streho v tako imenovani zadrugi. Teh primerov pa je čedalje manj. Skupaj obdelujejo zemljo in vnovčujejo pridelke v Virovitici. Tukaj nakupujejo trgovci pridelke in jih izvažajo v razne predele naše države in v inozemstvo.

V Dolnji Podravini prevladuje čista

šajo 14.400 din (lani 9.600). Trije uslužbenci so samci, za katere mora občina letno plačati 7.200 din stanarine. Uprava pa ima primerne lastne prostore za stanovanja teh ljudi. Ima pa v njih tuje ljudi, od katerih prejme letno le 4000 din najemnine, tako da znaša nepotrebna izguba v breme davkoplačevalcev 3200 din. Da so ti lokali primerni za samce, je že na občinski seji omenil obč. odb. Gerkman. Tako so ti samci glede prejemkov mnogo na boljšem nego Bl. s številno družino.

Sedaj moramo še omeniti izdatke za prezidave v znesku 60.000 din. Primerjajte jih z donosom najemnin in izdatki za stanarine, pa boste videli sijajne uspehe komasacije občin! V letu 1936. se je gospodom tako mudilo odpuščati uslužbenca, češ da jih je preveč, a danes jih je že 10. Tako so baš sedaj vzeli v substitucijo nekega Manfreda iz Zagaja. Skoraj vsi prihajajo s teritorija bivše občine Marijagradec; iz mesta najbrž ne pride nihče v poštev. Postavka za gozdne čuvaja je sploh nepotrebna, ker so taka dela svoj čas opravili odborniki brezplačno. Postavka za potnine v znesku 2000 din je dokaj čedna, pripominjamo pa, da so svoječasni župani mnogokrat potovali docela na svoj račun. Za pisarniški material je določenih 5.500 din (lani 5000), pri čemer bi bila res umestna štednja, ker imamo dostikrat preveč birokratskih pisarij. Poleg tega je še v proračunu 1500 din za izpopolnitev pisarniškega inventarja (lani 1000).

Odločno smo proti temu, da bi se izčrpala postavka 10.000 din za popravilo stare marijagraške hiše, temveč naj jo uprava uporabi pri kakem potrebnem javnem delu. Ne moremo razumeti, da znaša postavka za vzdrževanje in obdelovanje občinskih zemljišč 1000 din, njih zakupnina pa komaj 1500 din. Katera dobrodelna društva bodo deležna postavke 1200 din, ni razvidno iz proračuna.

V splošnem smo opazili, da bi lahko današnji gospodarji ob umejšem gospodarstvu izvedli več javnih del. Že iz proračunskih številk je razvidno, da je dohodek letošnjih doklad večji, poleg tega so narasle trošarine zaradi pivovarne, tehtarine, dohodki po Fali, vodarine, odpadle so stanarine za državne uradne prostore, postavka za občinske ceste je zreducirana kar za 10.000 din, plačan je regulacijski načrt, uvedene so nočnine tudi za bolniške člane itd. Gradnje zaklonišč in pokritje Žikovce trenutno itak ne gredo v breme proračuna, temveč so si pomagali s hranilno knjigo za izolirnico v znesku 312.000 din, od katere so si že izposodili 260.000 din. Torej je stari odbor vendarle dobro gospodaril, da je prihranil sedanji upravi rezervni kapital v sili... Prav tako še imajo na varnem nad 100.000 din v Okrajni hranilnici, kar bi si bili tudi gotovo radi izposodili, če bi usoda hotela drugače, pa čeprav je stari odbor dal 100.000 din za Sokolski dom. Po anuitetah v znesku 109.814 din bo vodovod plačan že v nadaljnjih 6 letih in bodo spet imeli na razpolago lepe stalne dohodke, s katerimi bi bilo mogoče ustvariti marsikaj. Postavke za brezposelne v znesku 5000, dohodek odkupnine za osebno delo v znesku 3500 din, za občinske gradnje 10.000 din in drugi prihranki naj bi šli izključno za javna dela, odnosno za odplačevanje posojilnih anuitet.

Pri sestavi tega komentarja nas je vodila samo iskrena želja, da bi bili naši davkoplačevalci in ostali meščani deležni tistih javnih blagodat, ki jih po težkih denarnih žrtvah upravičeno pričakujejo. To pa naj bi bilo tudi osnovno vodilo današnjih gospodarjev, če jim je res pri srcu bodočnost gospodarskega razmaha in tujskega prometa v Laškem.

1 Kako je s poukom telesne vzgoje v Laškem? Letos 31. marca so naši občinski očetje napravili svojevrsten in menda edinstven sklep v vsej dravski banovini. Deželak je namreč predlagal, da naj poučuje Sokol svoje obveznike, Prosveta svoje, Gerkman pa je predlagal, da naj bi vse tiste, ki niso nikjer, poučevala gasilska četa, eventualno morda tudi Sportni klub Laško. Mnenja smo, da se s telesno vzgojo pripravlja mladina za obrambo domovine, in smatramo tako delitev po svetovnih nazorih na skrajno škodljivo, posebno dandanes,

ko bi morali biti res strnjena celota. Na drugi strani se že mladina sama zadržuje za medsebojno mržnjo, ki narodu ni v korist, temveč le v nevarnost. Tudi nas zanima, kako bodo razdelili postavko 2400 din za pouk telesne vzgoje in kdo bo izvajal ta pouk. Sicer so se gospodje tolažili na seji, da se ni to nikoli izvajalo, pa se najbrž tudi sedaj ne bo...

1 Svojevtrstna ženitev v Laškem. Neka posestnica, ki je lani prevzela posestvo po dveh umrlih starih ljudeh, je morala hkrati prevzeti po pogodbi tudi 32letno slaboumno domačo hčer v oskrbo ali pa ji takoj izplačati 20.000 din. Dobra tašča je sestavila nadebuden načrt, da to slaboumno dekle omoži z nekim vdovcem, ki bi jo vzel za doto v omenjenem znesku 20.000 din. Tako bi se iznebili neljubega gosta. Tašča je dekleta poučevala o zakonskih dolžnostih. Neko nedeljo sta bila »zaročena« že na oklicih, a je za zadevo izvedela uprava občine Laško, ki je to zakonsko zvezo oblastveno prepovedala. Tako je ostal ženin brez dote, dekle brez moža, tašča pa lahko spet išče novega ženina. Pripominjamo, da tašča pripada nazoru, ki rad oznanjuje ljubezen do bližnjega...

1 Drobne novice. Letošnja tujska statistika naše Radiotherme je dokaj skromna, kar je pač posledica vremenskih neprilik, visoke draginje in razburkanih svetovnih razmer. V maju in juniju, torej že v glavni sezoni, je bilo v Radiothermi 474 bolniških članov, 281 privatnikov, 10 Nemcev, 2 Italijana ter po 1 Čeh, Švicar, Anglež in Američan. — Od okrajnega sodišča v Laškem je premeščena k okrajnemu sodišču v Radečah kanclistka ga. Anica Gradišarjeva. — V Lažišah nad Laškim je umrl 73letni upokojeni železniški zidar in kmečki posestnik g. Martin Podreberšak, oče občinskega blagajnika in vojnega referenta g. Martina Podreberšaka v Laškem. Pokojnemu bodi ohranjen blag spomin, svojem naše iskreno sožalje!

1 Kino Laško bo predvajal v petek 12. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 14. t. m. ob 17. in 20.30 velefim »Štirje maščevalci«. V glavnih vlogah Loretta Young, Richard Greene, Georg Sanders, Tednik. — V torek 16., sredo 17. in četrtek 18. t. m. ob 20.30 si oglejte največji socialni film iz današnjega življenja in družbe »Zloraba zaupanja«. Nikdar toliko resnice, nikdar toliko bolečin in solz, kakor v tem veledelu francoske filmske produkcije. V glavni vlogi slavna Danielle Darrieux. Predigra.

Hrastnik

h Obisk celjskega Sokola. V nedeljo 7. t. m. so se ob povratku s pežizleta oglasili v našem Sokolskem domu člani, članice in naraščaj Sokolskega društva Celja-matice. Ob tej priliki se je zbralo v domu precej domačega članstva in kratko odmerjeni čas popoldanskih uric je potekel v zares bratskem razpoloženju. Starosta br. Farčnik je čestital izletnikom in ostalemu članstvu Sokolskega društva Celja-matice k 50-letnici društva, ki je žal nismo mogli skupno proslaviti. Z lepimi besedami mu je odgovoril načelnik Sokolskega društva Celja-matice br. Blaško. Zadovoljni so se izletniki vrnili z večernim vlakom v Celje.

h Okrožne tekme sokolske dece. V nedeljo dopoldne so bile na telovadišču pri Rošu okrožne tekme sokolske dece ob udeležbi Sokolskih društev Zagorja, Trbovelj in Hrastnika. Tekmovalci so pokazali zelo lepe uspehe. Med posamezniki si je priboril prvo mesto Miran Mertez iz Hrastnika, med vrstami pa prvači zagorska, ki ji sledita hrastniška in trboveljska.

h Nov grob. V Prapretnem nad Hrastnikom je umrl v starosti 64 let posestnik in gostilničar g. Ignac Božič. Pokojni je bil dober gospodar in živinorejec ter znan daleč okrog. Zapustil je ženo in 6 otrok, med temi dva nedorasla. Kakor skoraj vsa vas, je tudi Božičeva hiša odločno napredna. Pokojnemu bodi ohranjen blag spomin, svojem naše iskreno sožalje!

h Tombola. Sokolsko društvo priredi v nedeljo 21. t. m. popoldne pri Rošu veliko tombolo, na kateri boste lahko dobili za 3 din, če vam bo sreča naklonjena, 1. tritisoč din v gotovini, 2. moško kolo, 3. žensko kolo, 4. kanto masti

25 kg, 5. vrečo moke, 6. lesteneč (gar nituro), 7. blago za obleko, 8. voz pre-moga, 9. moško uro, 10. koš živil in še nad 300 lepih in dragocenih dobitkov.

Krško

kr Rezervne oficirje našega sreza prosimo, da se udeležijo sestanka, ki bo v nedeljo 14. t. m. ob pol 10. dopoldne v občinski posvetovalnici v Krškem.

kr Dve premetitvi. Pred dnevi sta se poslovila od nas dva Sokola in sicer br. Karel Dvoržak, progovni nadzornik na postaji v Vidmu-Krškem, ki je premeščen v Maribor in br. Ivan Šinkovec, preglednik finančne kontrole v Krškem, ki je premeščen v Ljubljano. Obema želimo mnogo zadovoljstva na novih službenih mestih.

Petrovče

p Mladinski pevski zbor v Petrovčah je priredil pod vodstvom učitelja g. Pečarja preteklo nedeljo popoldne zelo uspel koncert. V lepem številu navzočih poslušalci in poslušalke so z velikim navdušenjem sledili izvajanjem mladih pevcev, ki jih je v skrbno izvršenih pevskih vajah izpilil njihov marljivi pevodja g. Srečko Pečar. S čistim dobičkom tega koncerta, s prispevki krajevnega odbora Jadranske straže v Žalcu in podmladka Rdečega križa v Petrovčah bo tudi revnejšim učencem petrovške šole omogočen nameravani izlet na Jadran.

p Muhasto vreme. Vremenski prerok Janez Pogodnik je postavil vsa prerokovanja na glavo. Še svetniki se mu puntajo in preizkušena stara vremenska pravila, ki jih je z njihovim soglasjem uredil v davnih časih, ne drže. Tudi vremenske pogodbe ne veljajo več. Julij je moker in hladen, hmelj in koruza pa želita dnevne vročine in toplih noči. Če Marjeta in Magdalena in še pasji dnevi povrh odrečejo pokorščino, bo vreme-narju Pogodniku verodostojnost odzeta.

Žalec

ž Zvočni kino Žalec. V nedeljo 14. t. m. ob 16., 18.45 in 20.45 velefim iz življenja v džungli »Neznana džungla«. V glavnih vlogah slavni krotilec divjih zveri Clide Beaty in dražestna filmska zvezda Cecilija Parker.

Braslovče

h Obnovitev delovanja Strelske družine. Tukajšnja Strelska družina je že nekaj let pešala in streljanja sploh ni bilo. Glavni vzrok je bil ta, da je lastnik zemljišča, na katerem je stalo strelišče, prepovedal streljanje, čeprav je pred leti gladko dovolil družini napravo tega strelišča. Kakšni vzroki so privedli omenjenega gospoda, ki je bil že pred vojno zaveden narodnjak, da tega sklepa, naj čitatelji sami razmišljajo. Pred kratkim je bil na pobudo preostalih članov družine in zastopnikov braslovških, gomilskih in polzelskih društev sklican izreden občni zbor Strelske družine, na katerem je pristopilo okrog 40 novih članov. Izvoljen je bil nov odbor z g. Rikom Maršičem kot predsednikom in g. dr. Turnškom kot tajnikom. Novi odbor je takoj pričel akcijo za napravo novega strelišča. Na zemljišču gg. dr. Juharta in dr. Ludvika so napravili nove grudobrane in so preteklo nedeljo že streljali. Treba bo še prestaviti uto s prejšnjega strelišča, nakar se bodo pričele redne vaje vsako nedeljo popoldne. Želimo pomlajeni Strelski družini mnogo uspehov, da bodo strelci, ki se bodo izvežbali na njenem strelišču, znali v primeru potrebe dobro braniti domovino.

h Sprejem novomašnika. V nedeljo smo slovesno sprejeli novomašnika g. Braznikarja iz Orle vasi, ki bo imel čez tri tedne v tukajšnji cerkvi novo mašo. Vse hiše v trgu so ob tej priliki okrasili z državnimi zastavami. Pri sprejemu so se vrstili res lepi nagovori. G. novomašniku iskreno čestitamo in želimo, da bi

**Vodovode
Kleparska dela
Strelovođe**

Vam naredi solidno in po konkurenčni ceni, ravno tako tudi izvršuje vsa popravila

v svojem poklicu sejal ljubezen in pravico, kar si Slovenci najbolj želimo.

b Nedopustno izzivanje. Preteklo nedeljo so moški člani neke rodbine v Podvrhu izzivali z vzkliki, ki so v navadi v neki sosedni državi. Ko so se drugi gostje zgražali, so jih izzivači dejansko napadli. Treba bo tem izzivačem primerno predočiti, da smo v svobodni Jugoslaviji. Pripominjamo, da so bili omenjeni 11. decembra 1938 navdušeni priganjači za dr. Stojadinovića in tovariše.

Moško kolo

dobro ohranjeno, kupim. — Naslov v upravi lista.

Visokošolka

poučuje za **popravne izpite.** Ponudbe pod »Vestna« na upravo lista.

Renomirana gostilna

v glavni ulici sredi mesta Celja s stanovanjem se odda s 1. avgustom. Naslov v upravi lista.

Blagajna

prvovrstna, 157x66x75 cm naprodaj. Naslov v upravi lista.

Psi

mladi čistokrvni **nemški ovčarji** na prodaj. Vprašati pri Francu Goriupu, Celje, Miklavški hrib 13.

Odda se

v najem znana **gostilna »Branibor«** v Celju na Kralja Petra cesti. Vsa pojasnila daje: Kmetijska družba, r. z. z o. z. v Ljubljani, Novi trg 3.

Ugodna prilika!

Prodajam spalnico, 2 železni postelji, 1 nočno omarico in omaro, vse v beli barvi. — Celje, Vrvarška 2/7.

Inteligentna vajenka

se išče za prvorazredni damski salon. Pogoji: meščanska sola ter znanje slovenskega in nemškega jezika. — Naslov: Damski modni atelje P. Rasch, Celje, Gosposka ul. 19/L.

Odda se pod zelo ugodnimi pogoji za daljšo dobo v podzakup nad 2000 ha veliko, dobro ohranjeno, idilično nižinsko **lovišče**, zelo primerno za gojitev srnjadi in fazanarjijo, s sedmimi ribniki ob dveh žel. postajah, oddaljeno od Celja 20 km. — Vprašati v upravi lista.

Dvosobno stanovanje

iščeta dve starejši, mirni osebi, po možnosti v centru mesta. Naslov v upravi lista.

Vilo ali hišo

v Celju, pripravno za upokojenca, kupim. Dr. Vilimek, Bizeljsko.

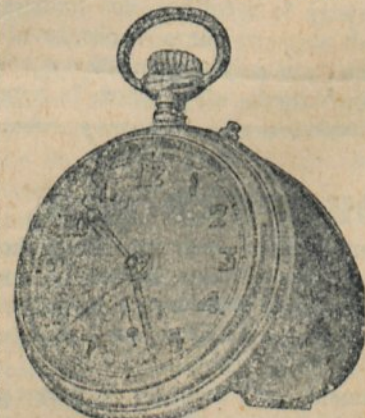
Odlično banatsko moko

oves in koruzo nabavite po najnižji ceni pri tv. Jugoprom et, lastnik Golob Ivan, Celje, Krekova cesta 11.

Čenj. občinstvu se priporoča **tvrdka**

Anton Lečnik

zaloga ur, zlata, srebrnine, optika itd.

Celje,
Glavni
trg

Izkušen optik na razpolago!

Dolžan Franjo
Celje, Za kresijo 4
Telefon 245

Zahtevajte ponudbe in proračune!